

теоретичари су учинили напор да дефинишу странке, одреде њихову улогу у савременом друштву и повуку разлику у односу на неке друге сличне политичке творевине. Зато и не чуди што међу тим теоретичарима постоје видљиве разлике и неслагања у гледању на то шта су партије, шта их одређује, из чега се састоје (од којих елемената) и каква је њихова улога у модерном демократском друштву парламентарног типа које данас преовлађује у Европи (и свету).

2. РАЗЛИЧИТА СХВАТАЊА ПОЈМА (ЕЛЕМЕНАТА) И УЛОГЕ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

Политичке странке су пре свега феномен политике-политичког друштва, што произилази из њиховог назива па их зато на том терену и треба лоцирати. Оне су политичке институције које учествују у јавном политичком животу – обављају јавне послове везане за изборни процес, односно предлагање кандидата и избор представника у представничке (парламенте) институције. То је навело проф. Ратка Марковића да закључи да странка није обична политичка институција, него чак државни орган „с обзиром на њено својство организоване групе бирача која учествују на изборима и с обзиром на својство парламентарне групе.“ Други опет мисле другачије, као проф. Драган Стојановић који тврди да странке нису државни органи јер „нити организоване групе бирача врше државну власт нити групе посланика имају својство државних органа“, него се ради о активностима (и једних и других) којима држава признаје правну вредност. Зато је тачније запажање да је странка једна политичка организација, удружење грађана или једна скупина људи повезаних заједничком идеологијом или, још краће, идеолошка скупина. Дакле странке с једне стране имају своју организацију (јер нису неповезани скупови индивидуа), а с друге стране имају и идеологију као одређени поглед на свет или скуп идеја и опредељења о најважнијим питањима државног и друштвеног живота са којима окупљају своје истомишљенике. Иако се партије (странке) разликују по својој организацији јер примењују различите организационе облике као што су одбори, секције, ћелије па и милиције (код фашистичких странака), увек се ради о творевинама које чвршће или лабавије повезују, односно организују своје припаднике. За S. Neumann, партија је синоним за политичку групу која је укључена у ширу политичку целину и битно обележје такве партије, односно групе је њено учешће у политичком процесу као и њена укљученост са осталим партијама у политички систем земље. Тиме се све више приближавамо кључном моменту за одређење странке а то је њихово